

Collegevergadering 7 december 2006

Taaie verordeningen

Jan Pieter Nepveu
journalist

Donderdag 7 december jl. vergaderde het College van Afgevaardigden over onder meer de registratie van rechtsgebieden, waarover het laatste woord nog niet is gezegd. De Bond van Ondernemende Advocaten start een procedure tegen de verordening Wid/Wet MOT. En de jaarlijkse huishoudelijke vergadering wordt afgeschaft, onder voorwaarde dat de traditionele kroegentocht blijft bestaan.

Regen klettert tegen de ramen. In de zaal op de bovenste verdieping van de Jaarbeurs krijgt algemeen secretaris Jan Suyver telefoon: Els Unger komt wat later als gevolg van files. De bijna tachtig aanwezige afgevaardigden drinken een extra kopje koffie.

Kwart over elf, een kwartier later dan gepland, opent de landelijk deken de vergadering. Een mededeling betreft de verordening Wid/Wet MOT, die volgens een advies van hoogleraar D. Elzinga onverbindend zou zijn. De Algemene Raad (AR) heeft zich daar niet bij neergelegd en advies ingewonnen van een tweede hoogleraar: W. Konijnenbelt, en deze kwam tot de slotsom dat de verordening wél verbindend is.

Peek (Breda) vindt het maar niks. Hij heeft 'zelden zo'n kort, oppervlakkig en niet-doorwrocht advies' gelezen als dat van Konijnenbelt, en vraagt hoe de AR op basis hiervan het advies van Elzinga in de wind denkt te kunnen slaan. Herbert Cotterell (AR) doet weinig geheimzinnig: 'Omdat het advies van Konijnenbelt beter is en ons het beste past.'

Van Schagen (Bond van Ondernemende Advocaten, BOA) herhaalt wat hij bij vorige gelegenheden ook heeft gezegd, namelijk dat de BOA de verordening onverbindend acht en een procedure tegen de Orde zal beginnen. Of dat een bodemprocedure wordt dan wel een kort geding, laat hij in het midden. 'Maar wij vinden dat het op deze manier niet kan.'

Het BFT heeft de Orde overigens een pluim op de hoed gestoken vanwege de 'constructieve samenwerking'. Het huidige arrangement wordt volgens Unger dan ook voor een jaar verlengd.

Helaas houdt het BFT zich wel het recht voor om de auditrapporten in te zien. Kneppelhout (Rotterdam) pakt de microfoon. 'Is duidelijk dat inzage absoluut niet kan?' vraagt hij vastbesloten. Unger erkent dat het een 'zeer principiële' kwestie is, maar zolang het BFT de facto geen inzage in de rapporten vraagt, kan wat haar betreft de samenwerking voortduren. 'We agree to disagree,' aldus de deken.

'TERUGHOUDENDE PUBLICITEIT'

De Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) onderzoekt de gedrags- en beroepsregels binnen de advocatuur: zijn die regels wel noodzakelijk en proportioneel, of hinderen ze vooral de vrije concurrentie?

Tijdens de vorige vergadering hebben de afgevaardigden vastgesteld dat, vooruitlopend op

*'Zelden zo'n kort,
oppervlakkig en
niet-doorwrocht
advies gezien'*

de inventarisatie van de NMa, de Verordening op de publiciteit kan worden ingetrokken. Dat blijkt makkelijker gezegd dan gedaan. Sommigen hechten aan de huidige normen en willen ze daarom handhaven in gedragsregels. Als 'rechtgeaard anarchist' bijvoorbeeld is Taekema (Den Haag) vóór deregulering, maar koestert hij ook wantrouwen tegen notabelen, die vaak commerciële belangen hebben. Taekema bepleit daarom het formuleren van een gedragsregel die er op neerkomt dat advocaten terughoudendheid betrachten in hun publiciteit. 'In de toelichting noem je dan voorbeelden van ongewenste zaken, zoals *ambulance chasing* of denigrerende uitlatingen over andere advocaten.'

Johan Kleyn (AR) vraagt zich af of iedereen hetzelfde denkt over wat wel of niet wenselijk is. Daar zou op grote en klein kantoren best heel verschillend tegenaan gekeken kunnen worden. Zo weet hij toevallig dat ook 'het kantoor waar de heer Taekema tot voor kort compagnon

was' (De Brauw) met grote regelmaat cliënten van andere kantoren benadert. Verder voorziet Kleyn problemen bij het definiëren van de term 'terughoudendheid', de controle op de naleving lijkt hem zelfs 'schier onmogelijk'.

Smeets (Alkmaar) schaart zich achter Kleyn. Hij wil voorkomen dat concurrentiebeperkende maatregelen via de achterdeur weer binnenkomen, en de verordening zonder meer afschaffen. 'Mochten er in de toekomst problemen ontstaan, wat let ons om dan alsnog gedragsregels op te stellen?'

Na twee uur discussie is men er nog niet uit. Unger wil het voorstel desondanks in stemming brengen, maar wordt op het laatste moment tegengehouden door de fracties Dordrecht en Rotterdam. Zij hebben de opmerkingen uit Den Haag gehoord en willen dat daar wat mee gedaan wordt. 'Kom over drie maanden terug met een kant-en-klaar voorstel,' luidt hun advies aan de AR.

Unger wijkt niet, totdat Kneppelhout waarschuwt dat Rotterdam en Dordrecht gaan tegenstemmen, niet omdat ze tegen het voorstel zijn, maar omdat het nog niet voldoende is uitgewerkt. Na lang beraad achter de tafel, spreekt Unger eindelijk het verlossende woord. De AR stelt voor om vandaag geen besluit te nemen, maar door te gaan op de ingeslagen weg. Een voorstel dat applaus oogst.

AMBIVALENT OVER REGISTRATIE

Volgend agendapunt betreft de ontwikkeling en registratie van rechtsgebieden. Een register waarin advocaten hun rechtsgebieden opnemen, zou justitiabelen zekerheid verschaffen over hun deskundigheid, aldus de toelichting door Bert Bouma (AR). Verschil van inzicht bestaat er over de vraag of er ook een rechtsgebied Algemene Praktijk moet komen. Hoe kun je dat rechtsgebied definiëren? Ook de AR is daar nog niet uit.

Hertoghs (Breda) noemt het voorstel 'buitengewoon ambivalent'. 'De norm van de advocatuur moet zijn dat iedere advocaat voldoet aan kwaliteitseisen. Maar het lijkt erop dat een advocaat op de een of andere manier eerst ook nog eens geregistreerd moet worden.'

Blankestijn (Almelo) vraagt of registratie van rechtsgebieden werkelijk nodig is. 'Hebben de rechtzoekenden behoefte aan nog een lijstje?' Van Alkemade (Den Bosch) weet zeker van niet: 'Ik heb er geen behoefte aan dat behalve ik als advocaat ook mijn rechtsgebied geregistreerd

wordt, en mijn strafklanten en vluchtelingen evenmin. Die zitten in de bajes echt geen lijstjes te bekijken of ze wel de juiste advocaat hebben.' Van Alkemade, en niet alleen hij, verwacht dat registratie van rechtsgebieden voor toevoegingsadvocaten een plicht wordt omdat de Raden Rechtsbijstand de inschrijving ongetwijfeld van die registratie zullen laten afhangen.

Het onderwerp wordt door de afgevaardigden als te belangrijk aangemerkt om op een achternamiddag af te handelen. Unger stelt daarom voor om in den lande ledenraadplegingen te organiseren, een idee waarin iedereen zich kan vinden.

WEER TONNEN OVER

De AR wil de jaarlijkse huishoudelijke vergadering afschaffen omdat de opkomst gering is. Afgevaardigden hebben geen bezwaar, mits de jaarlijkse kroegentocht er niet bij zal inschieten. 'Wij zijn voor afschaffing, onder de harde toezegging dat de kroegentocht ieder jaar zal blijven plaatsvinden,' verwoordt Van Tongeren (Rotterdam) de communis opinio. Unger doet die toezegging, met dien verstande dat steeds een plaatselijke orde de kroegentocht zal organiseren.

De begroting 2007 is de laatste die is opgesteld onder verantwoordelijkheid van Maurits van den Wall Bake. Hij neemt vandaag afscheid van het College. Hertoghs wil dat afscheid 'niet verpesten', maar uit desondanks behoorlijke kritiek op de begroting. Want net als vorige jaren blijven er weer tonnen over. Dat is reden genoeg voor 'enige scepsis', zegt Hertoghs, die vraagt hij erop kan vertrouwen dat de Orde volgend jaar bijvoorbeeld geen zes ton te kort komt. 'De begroting moet preciezer,' aldus Hertoghs. Desondanks worden de begroting 2007 en de raming 2008/2009 door het College met één tegenstem ongewijzigd aangenomen.

Niet voordat Van den Wall Bake, afgevaardigde sinds 1994 en de afgelopen vier jaar lid van de Algemene Raad, vriendelijk is toegesproken en een bos bloemen heeft gekregen, sluit Unger om kwart voor zes de bijeenkomst.

AGENDA

Omgaan met onbekwamen en hun familie

Medilex organiseert op dinsdag 16 januari 2007 de studiedag 'Omgaan met onbekwamen en hun familie'. Of het nu behandeling, medicatie of financiën betreft, bij het omgaan met onbekwamen is de vraag 'wie mag waarover beslissen?' dikwijls moeilijk te beantwoorden. Conflicten met familie en andere belangenbehartigers ontstaan gemakkelijk en kunnen de verhoudingen tussen cliënt, familie en zorgverlener ingrijpend verstoren. Afgezien van de vraag

welke criteria u moet gebruiken voor het vaststellen van de onbekwaamheid, zijn ook de juridische gevolgen van de besluitvorming over de behandeling niet altijd duidelijk. Tijdens de studiedag worden de juridische aspecten van onbekwaamheid plenair behandeld en in een interactieve sessie worden casuïstiek en praktijkvoorbeelden besproken. De studiedag vindt plaats in Congrescentrum de Driehoek in Utrecht. Voor meer informatie: www.medilex.nl

Willem van Manen neemt afscheid

Foto: Chris van Houts

Verleden week donderdag nam Willem van Manen (73) na 46 jaar afscheid van de advocatuur. Hij deed dat met een mini-symposium voor ingewijde aanzienlijken, ten kantore van Kennedy Van der Laan in Amsterdam. Van Manen werd in de balie bekend als tekenaar van de Pinguïn, tot dit jaar 20 jaar lang ook gepubliceerd in dit blad, en als ijveraar voor de stichting Advocaten voor advocaten, die zich het lot aantrekt van vervolgd advocaten. Als advocaat deed hij vooral perszaken, onder meer voor *de Volkskrant* en *het Parool*, vandaar ook dat hij die donderdag sprak over de vrijheid van meningsuiting, 'waarvan de persvrijheid de kern is'.

Met zijn diepe, uiterst beschaafde stem pleitte hij wederom voor een zo groot mogelijke persvrijheid en schetste de diverse bedreigingen die op de loer liggen. En: 'de persvrijheid verdwijnt het eerst als er een dictatuur de kop opsteekt.' Ook de bescherming van mensenrechten in het algemeen 'is geen sinecure, al was het maar omdat het bescherming tegen de overheid is, vaak door diezelfde overheid. Alsof je het Wetboek

van Strafrecht laat schrijven door gedetineerde delinquenten.'

Voormalig rechtbankpresident Ben Asscher schetste daartegenover de geringe praktische mogelijkheden die onschuldige slachtoffers van de pers hebben om de zaken weer recht te trekken. 'Zelfs aan een kort geding, waarvan ik er vele heb gedaan, hebben ze meestal weinig, als de journalist de gebruikelijke procedures volgde en niet onzorgvuldig was.'

Advocaat Germ Kemper herinnerde zich hoe hij aan het begin van zijn carrière Van Manen in een perszaak tegenover zich kreeg. 'Met die gongslag van zijn stem zei hij tegen de rechter dat die er helemaal niet over beslissen kon. Kon niet, punt uit. Volgens de Grondwet.'

Kemper was onder de indruk. Inmiddels weet hij dat het veel ingewikkelder ligt dan 'dat je de vrijheid van meningsuiting hebt, waar je domweg met je tengels van af moet blijven. Maar we hebben behoefte aan dat sonore geluid waarmee dat standpunt steeds weer met verve wordt uitgedragen. Die gongslag zal ik missen.'

(LH)